

Diari de Girona

Director: Josep Callol i Duran.
 Subdirector: Oriol Puig i Tomàs (Informació local i Edició Digital)
 Caps de redacció: Alfons Petit (Opinió i Dominical)
 i Jordi Roura (Esports i Cultura)
 Seccions: Laura Fanals (Política) i David Céspedes
 Cap de producció: Àngels Hurtós Cap de sistemes: Pilar Roca

Gerent: Manue Fernández
 Cap d'àrea d'Administració: Sandra Espinal
 Direcció comercial: Anna López
 Directora de desenvolupament de negoci: Anna Salamaña
 Imprimeix: Impressions Intercomarcals, SA
 Distribució: GLV, SL Tel. 972 40 06 30 Dipòsit legal GE-2-1958 Any XLIV

FUNDAT EL 1889

© Diari de Girona, SA. Girona. Tots els drets reservats.

DdG

Opinió

Els dos laments



Eduardo Jordá

Qui té raó? Els palestins? Els jueus? Ja sabem que la situació és enrevessada i que Israel és culpable de moltes coses en el tractament cruel dels palestins, però convindria exercitar una mica la memòria (sobretot quan es manipulen tant els fets). I els fets inqüestionables són els següents: les Nacions Unides van acordar el 1947 la partició de Palestina en dos estats sobirans, un de palestí i un altre de jueu. Era una solució raonable que hagués donat un Estat a cada poble i que els hagués obligat a cooperar en comptes d'enfrontar-se, però les coses no van sortir bé. Els jueus –a contracor– van acceptar l'acord i van proclamar la independència d'Israel el 14 de maig de 1948. Però l'endemà –l'endemà!– la Lliga Àrab va declarar la guerra santa a Israel i va envair el territori teòricament jueu. Al final, els països àrabs van perdre la guerra, cosa que va privar Palestina del seu estat legítim. Aquí va començar el conflicte. I si ara Israel ocupa –il·legalment– territori palestí, és perquè els països àrabs es van negar en el seu moment a acceptar una solució de consens que podria haver evitat els 75

anys d'enfrontaments i de patiment ininterromput. És així de simple. Però d'això, és clar, no en parla ningú.

El cas és que hi va haver una primera guerra, la guerra del 1948 entre àrabs i jueus –la primera de moltes guerres com la que ara se segueix combatent a Gaza–, i en aquesta guerra va lluitar un jueu jove níssim que només tenia 17 anys. Es deia Yoram Kaniuk i sobre aquesta experiència de combat en una unitat d'elit, el Palmaj, va escriure un llibre extraordinari, 1948 (publicat per Asteroide). En aquesta guerra, Yoram Kaniuk va veure la primera dona nua: era una monja que va morir en els combats del monestir de Sant Simó i el cos nu de la qual va quedar estès en un camí. Kaniuk es va ajupir a cobrir-la amb un drap i just en aquell moment una bala li va passar per sobre i va matar el soldat que anava al seu costat. Aquest gest sobtat de pietat cap a una pobra dona nua li va salvar la vida. Són coses que passen a les guerres (una experiència, per fortuna, de la qual no en sabem res).

Però el més important que explica Kaniuk no és això, sinó l'escena que relata la presa d'un poblat àrab, Ramla, per part

de les tropes israelianes. Yoram Kaniuk hi era. I just després que les tropes jueves prenguessin el poblat, van arribar diversos camions carregats de supervivents de l'Holocaust. Els supervivents parlaven tota mena d'idiomes: alemany, búlgar, polonès, romanès, grec, hongarès, rus, ucraïnès, jiddisch... En veure les cases buides, tots aquests supervivents van començar a llançar xiscles de joia que sonaven com un desesperat crit d'horror. Ni tan sols es van adonar que hi havia una fila de refugiats que estava abandonant el poblat. Aquests refugiats eren els legítims amos de les cases, però els supervivents ni tan sols es van adonar de la seva existència. En veure les cases buides, van començar a córrer com bojos i hi van posar en el seu interior les seves poques possessions (un abric, un barret, una bossa mig buida, poc més). En un segon es van apoderar de les cases com si fossin els amos de tota la vida. I quan els àrabs que un dia abans vivien en aquestes cases van veure arribar els jueus, van començar a deixar anar un crit desesperat de ràbia i de dolor que sonava igual que el crit d'alegria dels jueus. Segons Kaniuk, no hi havia cap diferència entre aquests laments. O bé, sí, hi havia una diferència. Els supervivents de l'Holocaust deien que

els àrabs tenien sort, ja que almenys tenien algun lloc on fugir. En canvi, ells, els jueus centreeuropeus, no havien pogut fugir enlloc durant l'Holocaust. En certa manera, no els faltava raó, però una cosa no nega l'altra. El cas és que aquell dia, a Ramla, es van sentir tots dos laments. I si no som capaços d'escoltar aquests dos laments –el lament de desesperació dels supervivents de l'Holocaust i el lament d'horror dels palestins obligats a abandonar casa seva–, no podrem entendre mai res. Res.

En la nostra època, la memòria és tan molesta com una plaga de xinxes. Ningú vol fer memòria, ningú vol buscar l'origen remot del que passa. Preferim els clics, els llocs comuns, les vergonyoses consignes que fem passar per veritats inqüestionables. Ho hem vist aquests dies després de l'atac d'Hamàs a Israel. Abans de res, Hamàs no té res a veure amb l'Autoritat Nacional Palestina que governa a Cisjordània i que té una actitud molt més liberal. Un poeta palestí em va explicar fa temps, mentre destapava una ampolla de cervesa amb un hàbil moviment de dits, que odiava Hamàs tant com odiava els israelians. De fet, els terroristes d'Hamàs van lluitar en una cruenta guerra civil contra l'Autoritat Palestina fins a expulsar-la de Gaza per instituir la seva tètrica dictadura teocràtica (tan lloada per la nostra esquerra infantiloide, per cert). D'això ningú en parla, repeteixo, però les coses són així. I cada vegada que intentem opinar, convindria que escoltéssim aquests dos laments que sonen igual tot i que un sigui de joia i l'altre de desesperació: aquests dos laments que ens arriben encara des de la nit dels temps.

«Convindria que escoltéssim aquests dos laments que sonen igual tot i que un sigui de joia i l'altre de desesperació»

Informació ben cuita



Jordi Dalmau

Havíem tingut a Girona un escorxador (en dèiem *matadero*) a l'avinguda Ramon Folch; no es podia pas imaginar aquella instal·lació que actualment un complex industrial pot arribar a sacrificar qui sap quants milers d'animals molt voluminosos, i no cal dir noms, en un sol dia. Al temps reculat, les últimes generacions, hem pogut veure canvis molt notables. Es poden recordar els fogons de l'àvia, amb la seva escassetat de carbó d'alzina, cassoles i paelles amb poc oli, que era de tarja de racionament, i un ventall d'espart esfilagarsat per a espavilar el foc. I als hiverns,

un braser de carbonet, però ben encès, que podia portar una intoxicació a tota la família. Quant han canviat els temps, l'estil de viure no té res a veure amb allò anterior. Hi ha un llibre de memòries que porta per títol *La memòria és un cementiri*. És això.

La societat industrial mereix molta atenció per encaixar-hi bé, participar-ne plenament, començant per la deguda informació. Aquest és l'objectiu d'unes jornades sobre societat industrial, posant la mirada ben concreta en la indústria alimentària i el patrimoni de la terra i del mar. S'han anunciat per aquests dies 19 i

26 d'octubre les IV Jornades biennals sobre Societat Industrial, que organitza l'associació Amics de la Unesco de Girona. Des de l'any 2006 posa atenció periòdica al tema de la creixent industrialització de les comarques gironines, mitjançant conferències, sortides culturals, jornades, col·loquis, produccions audiovisuals, sobre el tema genèric de la presència industrial a aquestes comarques. Tot aquest progrés determinat és conseqüència d'aquells començaments històrics de la Revolució Industrial, quan les innovacions que venien d'Anglaterra, principalment, varen remoure paisatges, passions i economies i varen fer que el Ter i el Llobregat fossin estimats com els dos rius més treballadors d'Europa, a finals del segle XIX.

Fet aquest apunt històric, podem comprendre que el progrés necessita mirar la seva procedència, el seu origen històric, per continuar, com fa aquell corredor de fons que recorda d'on ha sortit. Tenim un patrimoni a aquesta terra i a aquest mar que ens dona vida, començant per allò que ens alimenta. És qüestió d'interessar-

nos. S'imposa la investigació pel seu estat de salut, que serà la nostra.

El programa de les jornades s'omple amb col·laboracions tècniques i treball divulgatiu a càrrec dels corresponents experts, estudiosos i demés, que oferiran ponències com ara: La cuina de l'anxova i de supervivència, La dona pescadora, Aula gastronòmica del Museu de la Pesca de Palamós, Els secrets d'una farinera, El malbarament dels aliments, Evolució de la llauna de pernil, La gastronomia i el turisme, La dieta mediterrània, La cuina de l'època dels taps de suro, Noves formes d'alimentar-se, entre d'altres.

El tema de la indústria alimentària sempre serà una disciplina jove. Sortosament els seus especialistes, experts i estudiosos tenen el convenciment i la vocació d'una investigació exigent i continuada, i els seus professionals tenen un reconeixement molt merescut. Hi ha una vitalitat que cada dia obre horitzons.

Sortosament aquesta terra i aquest mar són generosos i el nostre interès i el nostre coneixement han d'estar a l'altura, abans de posar res al forn, l'elèctric, és clar.